

Cytat na dziś:

„Cóż znaczą prawa bez obyczajów”?(łac. *Quid leges sine moribus?*)

Horacy

Savoir Vivre w szkole

Nie od dziś wiadomo, że savoir-vivre to znajomość obyczajów, norm, reguł towarzyskich oraz umiejętność postępowania i radzenia sobie w różnych sytuacjach.

Większość z nas uważa go za relikwyt minionej epoki oraz zagrożenia dla wolności słowa i naszego indywidualizmu. Jakkolwiek byśmy na niego spoglądali, savoir-vivre, w mniejszym bądź większym stopniu dalej obowiązuje.

W szkole nie przestrzegając norm kulturowych można jedynie urazić nauczyciela, bądź zyskać opinię niewychowanego.

Inaczej rzecz będzie się miała po podjęciu pracy – osoby, które nie dostosują się do panującej oficjalnej komunikacji, będą łamały dress code i wykażą się brakiem kultury, mogą szybko pożegnać się ze swoim stanowiskiem. Właśnie dlatego, zasad dobrych manier warto zacząć uczyć się jak najwcześniej. Bycie uprzejmym nikomu nie może zaszkodzić, a nasze zachowanie świadczy tylko o poziomie kultury.

Otwieram zatem cykl artykułów w których będę opisywała zasady savoir-vivre, które nie utrudnią życia w szkole, ale sprawią, że będzie ono bardziej kulturalne.

Ponieważ zaczynam pisać w dobie przymusowego pozostawania w domu, kiedy nie chodzimy do szkoły i pracy, zacznę od zasad kontaktu z nauczycielami, ponieważ ponad miesiąc obserwacji tychże, nasuwają mi pewne spostrzeżenia.

Część I. Zasady kontaktów z nauczycielami on-line

Istnieje wiele form kontaktu z nauczycielami. Dzięki popularności Internetu, poczty elektronicznej, blogów, portali społecznościowych i powszechnemu dostępowi do telefonów komórkowych rozmawiać można na wiele sposobów. Jednakże, niezależnie od formy należy przestrzegać odpowiednich zasad kultury.

Wiadomości e-mail

Dzisiaj wielu nauczycieli (w tym ja) posiada swój szkolny adres e-mail.

Może się jednak zdarzyć, że nauczyciel podaje inny adres poczty elektronicznej, z którego częściej korzysta. Taki adres należy traktować tak samo jak „służbowy”.

Należy pamiętać o ochronie prywatności i danych osobowych. Jeżeli wysyłamy jedną wiadomość do kilku adresatów należy ukryć ich adresy. Służy do tego pole: „UDW”.

Jeżeli korespondujemy z nauczycielem za pomocą naszego prywatnego adresu e-mail, o ile nie zostało to wyraźnie powiedziane, wiadomości od nauczyciela są przeznaczone tylko dla nas i nie można ich przekazywać dalej, czy publikować na żadnych forach. W tym celu należy komunikować się za pomocą adresu e-mail klasy.

Najlepiej żeby nasz prywatny email składał się z imienia i nazwiska. Nieodpowiednie są adresy e-mail z obraźliwymi, bądź humorystycznymi adresami.

W komunikacji z nauczycielami niedozwolone jest używanie emotikonów.

Wiadomość SMS

W żadnym wypadku nie należy samemu rozpoczynać konwersacji SMS-owej z nauczycielem.. Jeżeli prowadzący przedmiot samemu wysłał do nas wiadomość tekstową, powinniśmy odpowiedzieć mu w ten sam sposób, chyba że poprosił nas o inną formę kontaktu.

Wysłać SMS'a do nauczyciela można też, jeżeli zostaliśmy o to poproszeni, np. "Aniu, czy mogła byś wysłać do mnie wiadomość o 20 z przypomnieniem o swojej prezentacji".

Pisząc wiadomość tekstową należy pamiętać, że jest to forma oficjalnego listu, należy więc używać tytułów i zwrotów grzecznościowych. Powinno się zadbać o poprawność gramatyczną i ortograficzną oraz unikać kolokwializmów i różnego rodzaju skrótów, bądź emotikonów.

Wydawać się może, że komunikacja za pomocą SMS jest znacznym skróceniem dystansu na linii uczeń – nauczyciel, ale nie można zapomnieć o zasadzie nie spoufalania się.

Portale społecznościowe

W dobie portali społecznościowych, gdzie większość ludzi ma konta w różnych serwisach może się zdarzyć, że któryś z nauczycieli korzysta z tego samego portalu co my.

Należy pamiętać, że nauczyciel też jest człowiekiem i ma prawo do swojego prywatnego życia, dlatego niegrzeczne jest wysyłanie mu zaproszeń do znajomych na typowo rozrywkowych portalach typu Facebook. Bardzo często można jednak zauważyć że nauczyciele i uczniowie pozostają „znajomymi” na Facebooku. Należy pamiętać wtedy, że nauczyciel będzie miał wgląd do części z naszych postów i informacji. Z tego powodu warto zadbać o odpowiedni poziom prezentowanych przez nas treści. W naszych wypowiedziach nie powinny znajdować się przekleństwa, negatywne opinie na temat szkoły, nauczycieli czy uczniów.

Pisząc do nauczyciela za pomocą portali społecznościowych należy pamiętać o oficjalnej formie wiadomości, czyli używaniu zwrotów grzecznościowych, przestrzeganiu zasad poprawnej pisowni i nie używaniu wulgaryzmów, kolokwializmów ani skrótów bądź emotikonów.

Rozmowa telefoniczna

Rozmowa telefoniczna z nauczycielem powinna nosić znamiona zwykłej rozmowy.

Oznacza to, że pomimo bardziej bezpośredniego kontaktu, jakim jest wymiana telefonów powinno się dalej pamiętać o szkolnej hierarchii oraz dobrych manierach.

Należy pamiętać, że dzwoniąc do kogoś zawsze należy się przedstawić na początku rozmowy. Nawet, jeżeli często kontaktujemy się w ten sposób z którymś z nauczycieli i wiemy, że nasz numer został dodany do jego książki adresowej, przedstawienie się, choćby z imienia i nazwiska jest konieczne.

Dzwoniąc po raz pierwszy, koniecznie należy podać nazwę kierunku kształcenia i klasę, z którą dany nauczyciel powinien Was kojarzyć.

Niegrzeczne jest dzwonienie przed godziną 8:00 oraz po godzinie 21, chyba że zostaliśmy poproszeni o zatelefonowanie w tym czasie, lub sprawa jest niezwykle pilna i niecierpiąca zwłoki. Nie powinno się też dzwonić do nauczyciela, kiedy wiemy, że ten prowadzi jakieś zajęcia.

Jeżeli, któryś z nauczycieli nie odbierze naszego telefonu nie powinniśmy nękać go kolejnymi. Lepiej poczekać pół godziny lub więcej i zadzwonić ponownie.

Natarczywe wydzwanianie może zostać odebrane jako niegrzeczne.

Rozmawiając przez telefon należy znaleźć jakieś ciche miejsce. Dzwonienie przy głośnej muzyce, obok krzyżącego rodzeństwa może utrudnić komunikację i zostać odebrane jako niestosowne. Numer telefonu komórkowego nauczyciela jest jego numerem prywatnym i pod żadnym pozorem nie można go nikomu innemu udostępnić. Jeżeli inny uczeń będzie chciał go od nas otrzymać, należy zaproponować mu skontaktowanie się w jego imieniu z nauczycielem.

Komunikatory

Nie należy pisać do wykładowcy, jeżeli sam nie podał nam swojego komunikatora. Nauczyciel może umieścić swój numer gdzieś w sieci, ale o ile nie wyraził zgody, nie powinno się do niego zwracać w sprawach szkolnych w ten sposób.

Jeżeli nauczyciel podał kontakt do siebie za pomocą komunikatora, można rozpocząć konwersację samemu, ale tylko na tematy związane ze szkołą. Należy pamiętać o przedstawieniu się imieniem, nazwiskiem, kierunkiem kształcenia i klasą.

Korzystając z komunikatora należy pamiętać o oficjalnej formie wiadomości, czyli używaniu zwrotów grzecznościowych, przestrzeganiu zasad poprawnej pisowni i nie używaniu wulgaryzmów, kolokwializmów ani skrótów bądź emotikonów.

Blogi

Zdarza się, że niektórzy z nauczycieli prowadzą swoje blogi, bądź inne strony i umożliwiają innym internautom komentowanie ich wpisów. Strony te służą przekazywaniu myśli i wiedzy, a same komentarze mają zachęcać do intelektualnej, naukowej dyskusji, a więc należy pamiętać, aby komentować tylko i wyłącznie treść witryny, a nie sprawy szkolne. Komentarze typu: "Kiedy sprawdzi pani prace II b?", bądź „O której będzie pani w czwartek w szkole” nie mają prawa bytu.

Komentując posty nie trzeba używać własnego imienia i nazwiska – wystarczy pseudonim. Oczywiście można podpisać się pod swoją wypowiedzią, ale nie jest to wymagane, tak jak w przypadku innych form komunikacji. Pseudonim nie powinien być obraźliwy ani wulgarny.

Pisząc komentarz należy, tak jak w poprzednich przypadkach, pamiętać o oficjalnej formie wiadomości, czyli używaniu zwrotów grzecznościowych, przestrzeganiu zasad poprawnej pisowni i nie używaniu wulgaryzmów, kolokwializmów ani skrótów bądź emotikonów.

Nigdy nie wolno w wiadomościach do nauczycieli:

- rozpoczynać wiadomości od „Witam”, (wita osoba „ważniejsza” „mniej ważną”)
- wysyłać wiadomości bez tematu;
- wysyłać samych załączników, bez wiadomości;
- wysyłać tego samego maila kilka razy;
- stosować emotikonów;
- stosować języka potocznego;
- stosować nieoficjalnych skrótów;

Nawet jeżeli nauczyciel nie stosuje wymogów dla formalnych wiadomości, używa języka potocznego, emotikonów, podpisuje się inicjałami, uczniowi nie wolno zmieniać stopnia formalności wysyłanych wiadomości.

Budowa wiadomości

Wiadomość każdego rodzaju e-mail, sms, wiadomość przez dziennik elektroniczny wysłana do dowolnego nauczyciela powinna zostać napisana zgodnie z wymogami listu formalnego:

Wiadomość powinna:

- zawierać odpowiedni temat,
- zawierać zwroty grzecznościowe,
- być poprawny interpunkcyjnie i ortograficznie,
- być utrzymany w „grzecznym” tonie,
- kończyć się frazą „Z poważaniem” lub „Z wyrazami szacunku”,
- zostać podpisany imieniem, nazwiskiem, kierunkiem kształcenia, klasą

Przed wysłaniem wiadomości warto przeczytać ją jeszcze raz, w celu znalezienia błędów.

Wiadomości z maila klasowego

W niektórych przypadkach lepiej jest zwrócić się do nauczyciela z adresu e-mail klasy. Pozwala to innym zainteresowanym na śledzenie dyskusji, nadaje wiadomościom publiczny charakter (wiadomości wysyłanych na prywatne adresy nie można upubliczniać!).

Więcej osób zainteresowanych tym samym tematem zauważy, że już wysłano zapytanie – pozwoli to uniknąć sytuacji, kiedy nauczyciel dostaje dwadzieścia wiadomości dotyczących tej samej sprawy. Powinni z tego korzystać przede wszystkim przewodniczący klas, podczas zajmowania się sprawami istotnymi dla całej klasy.

Zasady używania maila klasowego

W celu uniknięcia nieporozumień między uczniami warto stosować pewne reguły odnośnie wspólnych adresów e-mail:

1. Tylko jedna osoba jest uprawniona do kasowania wiadomości.
2. Nie wolno zmieniać hasła bez uprzedniego przekazania go wszystkim użytkownikom.
3. Nie wolno ograniczać komukolwiek z klasy dostępu do wspólnego maila.
4. Nie wolno podawać wspólnego adresu przy jakichkolwiek rejestracjach.
5. Nie wolno wykorzystywać wspólnego maila do korzystania z innych, powiązanych serwisów np. adresu z gmail do serwisu youtube.
6. Nie wolno wykorzystywać maila w celach innych niż kontakty z nauczycielami.
7. Nie wolno wysyłać spamu na wspólnego maila.
8. Należy przestrzegać zasad netykiety i zawsze podpisywać się pod wiadomościami nazwiskiem!
9. Po sprawdzeniu poczty w celu uszanowania własnej prywatności należy wylogować się z konta.

Ciąg dalszy nastąpi...

Magdalena Gajerska-Kozak

Źródło:

Savoir vivre w Encyklopedia PWN

Mateusz Hyla, Katowice 2014